

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmentellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 krért igtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felveznek **Budapest:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.

Bécsben: Ooppelik L. és Mosse Rudolf. Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) czimzendenők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyitltérben megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési felhívás

„SZÉKESEFEJÉRVÁR”
társadalmi hetilap 1878-ik évi
april—junius negyedévi folyamára.

A lap ára:

Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.

Az előfizetési pénzek Klökner Péter kiadó urhoz küldendők, legjutányosabban posta-utalványokon.

Causerie

egy fejérmegyei régészeti kincsbenyában történt ásatás felől.

(1878. márczius 12.)

Fejérmegye azon régészeti kincsbenyája, melyről jelenleg írok, Fejérvártól alig 3/4 mértföldnyi távolságban fekszik Pátka község határának szélén, az uradalmi birtokon. E régészeti kincsbenyáról néhány év előtt még alig tudunk valamit. Pár év óta azonban nagyon híressé lett. A csákvári kerület országgyűlési követjének, Kégl Györgynek érdeme ez. Ő a felfedező. Ő általa vonatot erre figyelme hazánk kitűnő régészbüvárainak, ezenkívül az országos kormányának, és az összes művelt világ azon tudós régészbüvárainak, kik 1878-ban hazánk dicsőségére a mi fővárosunkban, Budapestben, tartották nemzetközi tudományos congressusukat. Kégl György ur tette figyelmessé e helyre dr. Henszlmann Imre, dr. Schvarcz

Gyula, dr. Romer Flóris tudósokat, Trefort Agoston és Szende Béla minisztereket és több magasállású országos tisztviselőt, kik mind élénk érdeklődéssel vettek részt a pátkai archeologiai ásatásokban. — Sem a nagyságos, sem a méltóságos, sem az excellentiás kezek nem röstelték e helyen megfogni az ásót és kapát. Többször történt itt ásatás. A nemzeti muzeumban ásatásunk eredményéből több tárgy látható, sőt készen van régészeti telepünk földborosza is. — A tudós dr. Romer Flóris nagy szorgalmat fejtett ki, hogy a pátkai régészeti emlékek felől is minél jobban értesülve legyen az archeologiai tudományos világ nemzetközi congressusa.

Sok érdekes jelenetet láttunk már ezen régészeti telep helyén. Láttam bárót és gróft, a ki kivette a napszámos kezéből a kést, hogy ő ássa ki a földből az érdekes urnát. Láttam itt urhölgyet, ki a zivataros idő daczára majd egy óráig térdreborulva áskálta a földet, hogy egy érdekes tárgyat csonkítatlanul emeljen ki a földből. (E tárgy is a nemzeti muzeum tulajdona már.) Érdekes volt itt látni egy aranykeresztet, infulans papot is (persze akkor nem volt rajta sem aranykereszt sem infula), midőn saját kezeivel tette fel a kocsiira a nagy kosarat, mely telve volt találmányainkkal. Igen sok érdekes jelenetet láttam már e helyen, de végül csak azt említem meg, hogy egy világhírű régészeti tudósunk, midőn átadtam neki a helyszínen egy általam teljes épséggel kiasott „terra sigillatá”-ból készült edénykét, a jelenlevő mintegy husz ember előtt tánczolt. (Az ekkor talált tárgy is a nemzeti muzeum tulajdona.)

Most márczius 11-én báró Ludwigsdorf ő méltósága, pabánián kegyuri családjának egyik tagja felszólított arra, hogy eszközöl-

nék e helyen ismét ásatásokat. Midőn ezen régészeti telep felől nézeteimet kérdezte, többek közt ezt is mondtam neki:

„Annyi ott a régészeti tárgy, hogy akár szekérszámra is küldhetek méltóságodnak és oly biztosan megtalálhatók a helyek, a hol azok a föld alatt léteznek, mint a mily biztosan és a gazda a burgonyaföldön, hogy burgonyát szeljen fel.”

Természetes, hogy komolyan értettem a mit mondtam. Valóban, oly sok régészeti kincs létezik Pátkán, hogy egész kis muzeumot lehetne abból tele rakni és a helyek, a hol azok léteznek, minden nehézség nélkül biztosan fellelhetők.

Másnap, vagyis márczius 12-én elmentem archeologiai telepünkre. A nap eredménye 12 fészek felásása volt. — Valami mindegyikben volt. Általában egynél több urna mindenikben. Kiemeltünk a földből teljesen csonkítlan ép darabokat is. Néme-lyiket azonban a csákány vagy kapa eltört, ezeket összeragasztottam; másokat pedig lehetetlen volt összeragasztanom. Nagy súlya az ezernél több évrnek, mely ezen hamv-vedrek felett lezajlott, sokat eltörtött annyira, hogy nem voltam többé képes azokat össze-állítani; pedig — daczára, hogy drótos-tót nem vagyok — valami keveset értek az edény-foltozáshoz. A jó dr. Romer apát-kanonok ur erre is megtanított, ő Pátkán talán ötvennél több archeologiai törtött eserepet összefoldozott a nemzeti muzeum szá- mára.

Találtam olyan eszeréparabokat is, a melyeket edénynyű összefoldoznom azért nem lehetett, mert a legbuzgóbb kutatás mellett is csak néhány darabját találtam meg ezen edénynek. Mégis ez a néhány kis eszeréparab volt a legérdekesebb. Megmon-dom majd miért. Találtam egy napi fáradt-

ság után annyi hamvvedret, hogy egy szegény fazekasnak egész kordéja tele lenne vele. (Nem akarom, hogy dr. Romer ur olvassa ezt, mert talán meg fogna kissé haragudni, a kordé kifejezés miatt, mert ámbár ő áldott lelku jó ember; de egyszer mégis haragosan pillantott rám, midőn egy általam talált gyönyörű szép kis edényt, mely alakra nézve épen olyan volt mint a kalitkába zárt koflós kanári madárnak fészke, én azon szavakkal nyujtottam át neki: *itt van egy kanári madár-fészke*, kedvesen nézett rám azonban ismét, midőn látta, hogy a le-let érdekes és hogy én csak a lelemény fölötti örömben szóltam el így magamat. Most pedig ismét nem fog rám haragudni, akkor, ha megtudja azt, hogy én az egyik eszeréparabban megtaláltam egy napi kis fáradság után, azt, a mit számos napszá-mossal 5—6 napi munka után is hiába kerestünk. Majd lesznek szerencsés mindjárt megmondani: mi ez.)

Ástunk tehát márczius 12-én. A lele-ményekből most is díszítik szobámat az alább következő alakú leletek. (Mindenk idős ezer évesnél.) A szaklapokban lesz majd a tudományosabb közlés. Most csak röviden írok. Csak alak szerint írom le a most lelt tárgyakat és az alak jelzésére is a szokásos népies kifejezéseket használom, hogy olyanok is megérthessenek, kik az archeologiaival, mint tudományval, nem foglalkoznak. Renyilem azokat is érdeklí-e lelet. A márczius 12-én eszközölt ásatás-ból nyertük a következőket.

Reggel 8 órakor kezdtük az ásást és este 6 órakor végeztük be azt. Tizenkét fészket ástunk fel. Közben egy óra hosszat a hó is esett, de ez nem gátolt bennünket. Ha a eszerépedényeknek, melyeket ástunk, ezer és több száz év vilhara sem ártott: ne-

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

A két lábú farkas.

XII.

Hörsöki borzasztó éj.

Fogy már a nap melege,
Kertünkben a cizéne,
Csipős szél fúj a mezón,
Farkas kullog az erdőn.

Vannak nemzetek, népek, nemzetségek, városok, helységek, sőt egyes emberek életében is események, melyeket a történet másája lekophatlan betűkkel jegyez föl az emlékezet lapjára, melyet az ósz apa borzadályljal beszél el térdén ülő kis unokájának. A párisi vérményegzőt vagy az ugy nevezett Bertalan éjt a legmélyebb feledé-kenység sem képes elnyelni; a siciliai estét emlegeti a világ, mig emberek élnek: ezek-hez hasonló a hörsöki borzasztó éj, melyet most halhatlanitani szándokozom, ha ugyan munkám halhatlan marad: de hát mikép veszhetne el oly munka, melyet oly neve-zetes esemény, mint a hörsöki borzasztó éj láncoz az örökkévalósághoz?

De mielőtt koromba mártanám tolla-mat, hogy azon éj borzalmait rajzoljam: szükséges, hogy az előzményeket elbeszél-jem, mert azok nem oly feketék, mint az éj, melyet előidéztek.

A kis bíró kieresztette Sándort és Ban-dit s azok oly nyalkán lépdeltek haza, — mintha győzelmes csatatérről tértek volna vissza. Sándor szokás szerint igen szelíd leczkét kapott, de bezzeg annál keményeb-bet kapott Bandi, miután apja kijózanodott.

A jegyző majd belefult a csókba, hogy Sán-dort megmentette s bár álmos volt, egész éjjel nem hagyott neki békét fellekesült neje, és rektorné asszony nem hiában pa-zarolta csókját, mert az ígélet nagy része más nap teljesedésbe ment.

Bandinak benn kellett hálnia apjával egy szobában, minek nemcsak az a keser-ves következése lett hogy korcsnába nem mehetett; hanem az is, hogy Viczától el kellett szakadnia, mert már apja szeme láttára csak nem fektethette ágyába szer-etőjét. Sándornak is kivette a szívet a rozslu sikerült szalonnalopás, de azért el-ment volna ő Iczikhez, ha a lapos guta meg nem ütötte volna erszényét. Égett a torka, mintha meszet ottottak volna benne, s hogy ezt elolthassa pénzmagra kelle szert tennie.

Három királyok napján reggeltől estig bömbölt a szél, mintha körömméreg lett volna az ujján, csak az mozdult ki házától, kinek mulhatlan dolga volt azon kívül. Sándor is egész nap a kemence mellett nyujtózott, s hogy nem valami istenes dol-gokon jártatta az eszét a következés meg-mutatta.

Alig tette be vacsorája utolsó falatját, felkelt s nyakába kerítette dolmányászúrét, s kezébe markolván furkós botját utra indult.

— Ugyan édes fiam! hová mégy ilyen időben, midőn a jó kutyát sem kellene ki-verní? — kérdé édes anyja, ki most foly-tonos félelemben volt, mihelyt kitette Sándor a lábát.

— Hiszen meglep a penész, ha örök s minditig itthon vesztegtek — lón a rövid

válasz s azzal kilépett a szobából és ment, találja el olvasóm! hová? Iczikhez, meg-mondom, hogy soká ne törje a fejét.

— No azt csakugyan nem gondoltam volna Sándorka! hogy ma ebben az itélet-időben meglátogat, kivált miután oly rég nem volt nálam — mondá Iczik mosolygó nyájassággal.

— Ez a legalkalmasabb idő, szomszéd! ha az ember pénzre akar szert tenni, mert most minden ember behúzza magát — vá-laszolt Sándor.

— Az igaz, aztán már talán el is fe-lejtették az emberek Bíró János birkáját, s nem vigyáznak oly erősen.

— Vigyázhat, ha csak mindenik bir-káján rajta nem fekszik a gazda, én ello-pom, mert pénz kell, pedig tudja szom-széd, hogy éhes farkas nem ismer sem kutyát, sem pásztort.

— Tehát szándékozik ma egyet hozni? — kérdé Iczik, ki ujjain számlálgatá előre a nyereséget.

— Oly igazán mint hogy itt lát keed — felelt Sándor — hanem most bort ide, mert nem akarom szájtátva tölteni az időt, mig egészen éjjel lesz — tevé hozzá.

— Hihihí! — vigyorgott a zsidó — csak niucs párja az én Sándoromnak, mert az nem hagyja éhen veszni szegény Icziket — s azzal egy pár üveget tett Sándor eleibe, ki az elsőnek egy hajtással nyakára hágot.

Tíz óra tájon elindult Sándor s egye-nesen haza tartott, utjában betekintett szomszédjuk ablakán s azzal becsapott saját udvarukra. Alacsony sárfal választotta a két udvart és Sándor könnyedén átvetvén magát azon óvatosan haladt a

szomszéd juhakolja felé. Nagy volt a hó, de nem kelle attól tartania, hogy nyomát megismerik vagy rajta elmennek, mert a perczben felvette lábát, már a vihar bete-mette nyomát. A juhakolt könnyű szerével felnyitotta, mert hiszen minek is tartottak volna az ajtókon zárt ott, hol mind becü-letes ember lakott, s a tolvajt csak nevé-ről ismerték. Elbédült a birkanyáj, midőn szokatlan időben egy ember lépett közibük, de Sándor nem sokat gondolt siralommal, hanem egyet megcsipvén, nyakába kanya-ritá s az ajtót nyitva hagyván, azon uton, melyen jött, visszament udvarukra s onnan sebes léptekkel Iczikhez.

Icziknek szeme szája elállt, midőn Sán-dor oly hamar egy derek anyabirkával kö-szöntött be hozzá: — ördögsége van kend-nek Sándor! — mondá Iczik a birkát át-véven.

— Nem ugy Iczik! — mondá Sándor — az ur hozta elejbém, mint Jákobnak az öreg Izsák eleibe felvitt kecszegödölét.

— Hehehe! — nevetett a zsidó — ho-gyan tudja maga a mi nemzetünk történe-tét. Várjon csak Sándorka! mindjárt kifizetem, csak előbb vérit veszem, mert haza talál szaladni, pedig kár volna, ha már egyszer idejött. — Hehehe — kaczagott a zsidó s azzal a vágószékbe sietett.

Sándor egy itcze bort dözölt el mig Iczik a birkával elbánt s akkor önmegele-gedéssel visszatérvén kielégíté őt, azon biztosítással, hogyha minden nap hoz is egyet becsülettel kifizeti.

Tizenegyre járt az idő, Sándor haza indult, s midőn házuk fele utján volt, elor-dította magát tele torokkal „farkas, farkas,

künk gyávaaság lett volna egy kis hópehelytől megijednünk. (A kitünő régészettudós dr. Rómer Flóris ő nagysága sem ijed meg archaeologiai működésében semmitől sem. Szél, eső, sár, bármint zivatar nem akadályozza működésében őt. Fölmászik, ha kell egy régi harang megvizsgálása végett a torony tetéjébe, leborul térdre, ha kell, egy a tudomány előtt becses tárgy kiemelése miatt az iszapos sárba, semmitől sem ijed meg, ha egy archeologiai becsü tárgy érdeklí őt; nem ijed meg attól, ha látja, hogy a lelt régészeti tárgyak rendezése végett fenn kell maradnia éjjel, föl kell kelnie hajnalban; csak attól ijed meg, ha az archeologiai kincsek rendezésében való buvárlatai közben arra figyelmeztetik őt, hogy „itt a dél,” vagy „itt a vacsora,” csak ettől ijed meg azért, hogy a kellő rend megtartása végett egy időre felbe kell szakítania tudományos működését.)

Eltértem a tárgytól, de szabad ezt tennem, mert már a czikk címében sem ígertem többet, mint „causerie“-t, a „causerie“-nek pedig privilegiuma van mindenféleképpen összeközegetni. De most már komolyabban beszéljek; mert másképp orromra ütnek, vagy eldobja az olvasó a lapot.

Tehát a márczius 12-én történt ásatás igen érdekes volt. Tíz napszámom volt. Midőn egyik napszámom a napibért, — melyet Ludwigsdorf báró ur áldozatkésztsége fedez — tölem megkapta, így nyilatkozott: „Ingyen is megtettem volna ezt, mert a komédiában sem lehet szöveget látni, mint a milyen szép volt az, a mit ma láttam, mikor a föld alól burgonya csicsóka és torna helyett fazekat, lábast, korsót és még pipát is ástam ki!”

Az I-ső fészkekben találtunk érdektelen cserép darabokat. („Mindem kezdet nehéz!” így szól egy ének. Ez vizsgáltam.)

A II-ban találtunk egy korsót, mely hasonlít a mostani olajos-korsókhoz. Nyakát az ásó letörte, de összeragasztottam. Itt volt egy csésze is, mely teljesen ép állapotban vétezték ki a földből.

A III-ik fészkekben volt leletek közül érdekes egy fazék és egy csésze, mely teljesen ép állapotban van. Még érdekesebbek voltak előttem azon cserépdarabok, melyeket nem lehetett összeragasztanom, mert ezek a legdurvább anyagból voltak készítve olyan gelencsér által, ki korongon nem dolgozott és ipara felől csak primitív fogalmakkal bírt.

A IV-ik fészkekben többnyire töredéket találtunk. Nem csodálhatjuk ezt. A leletek közel vannak a földszínehez és ezen telep fölött ezelt néhány évvel szántóföld volt. Vagy a bérések vagy az ökrök súlya alatt le kellett roskadni sok olyan tárgynak, melyek az archaeologusok előtt érdekesekek. Mégis találtunk e fészkekben is valami érdekeset. Ez volt egy tányér. Teljesen ép állapotban találtattam. Vasszínű. Alakja az akkori gelencsérérek aethetikai izlésének remekműve gyanánt tünteti fel e tárgyat. —

farkas! Alig ejté ki ezen szavakat már egy-két póre gatyás ember jelent meg háza előtt s a mint egyre ordítá Sándor „farkas, farkas, farkas!” mindig szaporodott a bármész tömeg s a nélkül, hogy farkast láttak volna, mindenki elkezdé ordítani „farkas, farkas, farkas!” E szózat oly sebesen átfutá a rövid helységet, hogy utóbb minden ház előtt egy pár embert lehete látni, kik ordíták „farkas, farkas, farkas!” Meghallá ezt a tudós, és sokoldalú iskolamester is, s az gondolván első álmából felriadtában hogy tán a farkasok rohanták meg falujokat, mint az Eliseus prófétát csufoló gyermekeket a medvék s eszébe jutván, hogy közveszély alkalmával a harangokat szokták félreverti, egyenesen a haranglábhöz futott s belesimpajkózáván a két lélekvesztő harang kötelébe, annyira rikatta a két csöngetyüt, hogy a ki nejét tartá ölelő karjai közt, az is ijedten futott az utcára, s elkezdé kiabálni: „tüz van! tűz van! tűz van!”

Az egész falu talpon lett néhány percz alatt, egy rész farkast, a másik tüzet kiabált, de sem farkas, sem tűz nem vala látható. Végre veresedni kezdett az ég s csakhamar magas lángoszlop emelkedett fel a helység közepén. Mindenki oda futott s mivel a zsidó vágószékje égett, mindenki pipázva nézte a csapkodó lángot. Szerencsére a falu korcsmája széles térségen állott s bármennyire dühöngött a szél, több ház nem gyuladt meg, annyival is inkább, mert minden tetőt vastag hó fedett. Csak miután elhamvadt a tűz, kezdének az emberek a farkasokról beszélni. Némelyek kettőt s hármat, mások egész csapatot láttak az utcán fel s alá futkosni: de hogy

Homoru vésésekkal is ékítve van fenéke. Egy koszoru is ebben 8 csillag lett ezen edény díszül készítve.

Az V-ik fészkekben talált tárgyaknak legfőbb díze egy korsó, melynek szája löhere-levéll alaku. — Az egész oly szép mű, hogy ha üvegből volna: a legelőkelőbb családok éttermének díszül szolgálhatna. (Így is, ámbár csak cserépből van és füle is letörött, melyet nehéz volt oda ragasztani, kedves tárgyául fog szolgálni a műértők termeinek.)

A VI-ik fészkekben talált leletek nem érdemelnek említést.

A VII-ik számú domb alól egy olyan korsót emeltünk ki, mely tanúsítja azt, hogy készítője értett ahhoz: minő az ilyenféle edényekben az „alak” szépsége? Tanúsítják az edényre alkalmazott czifrázatok azt is, hogy ennek készítője akart alkotásával a „fényűzés” (luxus) követelményeinek eleget tenni; de mégis ezen edény „corpus delicti” a felől, hogy azon egyén, a ki ezt készítette, vagy azon közönség, a mely számára ez edény készített, vagy talán az egyén és közönsége is némileg nélkülözötte az aesthetikát, épen úgy, mint az az asztalos, ki a költő által is megénekelt tulipános ládát készíti, és az a közönség, a mely számára az ilyen tulipános ládák készítettnek.

A VIII. helyen történt ásatásom eredményei közül legérdekesebb volt azon edény, melynek nevét én nem tudom megmondani. Archeologus nem vagyok, ámbár jóakaróm a Budapesteni 1876-ban megtartott nemzetközi archeologiai congressusnak egyik bizottmányi tagjává tettem, gastronomus sem vagyok. Sem archeologiai, sem gastronomiait nevét nem mondhatom meg, de azért mégis tudom, hogy mi az az edény, a melyhez ez hasonlít. Elővettem a szótárakat, egyikben sem, másikkban sem található ezen név; tehát én nem vagyok képes nevét helyesen kiírni; de azért mégis megtudtjuk t. olvasóim: milyen ezen edény? midőn kimondom, hogy napszámom, midőn ezen edényt kiásta elég találon betűről betűre így kiáltott fel: Itt van egy „Kuglof-sütő.” Ugyanezen a helyen találtunk egy fődöt is, melylyei egy csésze volt letakarva. Megjegyzem, hogy e leletekben általában levoltak a csészek valamilyen takarva és pedig vagy egy másik csészével, vagy fődövel, mely e mostani fazék-fődökhöz teljesen hasonlít; vagy pedig tányérral.

A IX. hely nem volt érdekes; de innen is kiállitható a gyűjteménybe egy csésze.

A X. lelet érdekesebb volt. Nyertünk innen is egy szép nagy csészét födelestül, s különösen kitünő lelet volt e helyen a gyűjtemény egyik legnagyobb díze, egy szép amphora, mely teljesen ép állapotban van megmaradva.

A XI. és XII. fészkeket egyszerre kezdttük el ásni; de a XI-iket végeztük be utolján; tehát én is erről szölok utoljára, annyival is inkább; mert a XI. számú lelet annyira érdekes, hogy valóban elmondhat-

ki ütötte a farkas lármát senki sem tudta megmondani.

— Most tudom én hova lett Biró János birkája! — mondá egy paraszt a tömeghez.

— Hova? — kérdé száz ajak egyszerre.

— Hát a farkas vitte el — mondá az előbb szóló.

— A bizony meglehet — erősíté egy másik.

— No ugyan jó, hogy észrevettük most, mert ha egész csapattal jöttek be a helységbe, reggelre egy birkánk se maradt volna — jegyzé meg egy harmadik.

— Ugyan ki vette észre? — kérdé a negyedik.

— Én, én, — mondá egyszerre száz ajak.

— Talán ne feküdnék le, mert hát ha még egyszer visszajönnek — mondá az ötödik.

— Kár volna mindnyájunknak virrasztani, hanem állitanánk öröket a falu végeire — jegyzé meg a hatodik.

— Nem jönnek azok többé vissza, ugy megjedtek, bizvást lefekhetik minden férfi — felszólt egy fiatal nő.

— Igazsága van a hugomasszonynak — helyeslé száz férfi hang s azzal a csapatok haza oszlának.

Sándor a legnagyobb riadás közepette szépen haza lopta magát s tudván, hogy az egész historia az ő műve, szépen el is aludt s csak reggel tudta meg, hogy a helység korcsmájának egy része leégett. De hát hogyan gyuladt ki a vágószék azt senki nem kérdezte és senki nem tudja? Midőn Iczik a lopott birkával elbánt, bőrét a pad-

lak e napi munkánkra: „*finis coronavit opus!*”

A XII. fészkekből egy szép nagy csészét és egy nagy korsót emeltünk ki. — Alakra nézve különbözik ez a többtől. Őt korsót találtunk e napon és mindenik különbözik egymástól. Ezen utóbbinak nyakát és fület eltörte a kapa; de szerencsésen összeragasztottam.

Az volt ám csak azonban az érdekes telep, a melyet legutóbb végeztünk be! vagy is a mely XI. számmal jelettettem meg általam. Érdekes volt itt mindjárt az első lelet is; de sokkal érdekesebbek voltak a többiek; pedig ezek csak dírb darab törött cserépdarabok voltak. E helyen először is találtunk teljesen ép állapotban egy pipát. Vörös agyagból van készítve; de nem „terra sigillata”-ból. Ipléstelen czifrázatok vannak rajta. A pipaszár behelyezésére való lyuk nagyon szűk. Fődele nincs és nem is ugy van készítve, hogy fődele is legyen. A dohánynak való hely alacsony, mint a török pipáké: alakja olyan, mintha egy olyan kis pipa, minőt parasztleányeink használnak, ketté volna törve közepén a pipa azon részének, a hol a dohány szőkeitt lenni. Közvetlen a pipa fölött volt egy kis darab cserép „terra sigillata”-ból. Ámbár találtunk alább e helyen más edényből több darabot szinte „terra sigillata”-ból; de abból az edényből, melyhez a pipa fölött talált darab tartozott, több darabot nem találtunk. A pipa kétségkívül igen régi; de még sem tarthatjuk oly réginek, minők a többi leletek; minthogy azok oly korból valók, midőn még Európa a dohányzást nem ismerie. Ez csak mintegy 20 centiméternyire volt a föld alatt, a többi leletek azonban mélyebben feküdt.

Örülvén a pipa találsa fölött: ástunk tovább. Igen érdekes darabokat találtunk és pedig ismét „terra sigillata”-ból! A törött darabok is mutatják, hogy az edény nagy volt és igen szép amnyira, hogy azt hiszem, hogy ezen edény, ha egészen megtalálhattuk volna, mai napon is bármily fényes főuri teremnek s bármily muzeumnak valóban díszére válnék. Még a törött darabok is értékesek. Az edény domboru művekkel van ékesítve. Láthatni itt egyéb czifrázatokon kívül basrelief alakban növényt, szarvast, kutyát és még valamit, a mit midőn kezembe vettem, valóban örömmel kiáltottam fel: „*Heureka! Heureka!*” mert olyant találtam, a miről azt véletem, hogy az az e helyen bármikor talált leletek között a legérdekesebb. Ez egy cserépdarabon tisztán kivehető emberi alak és pedig öltözötten ábrázolva. Ez is azon „terra sigillata”-ból készült szép edénynek darabja, melynek többi basrelief képeiről előbb tettem említést. Azért tartom ezt kitünően érdekesnek; mert azt reméllem, hogy ezen képről sikerüljön fog szaktudósainknak közelebbről meghatározni a kort, a melyből való Fehérmegyének egyik legnagyobb régészeti kincsébánya, a pátkai ősrégi te-

lásra vitte, s mig annak elhelyezésével s felterítésével bajlódott, megkondult a vészharang. Iczik nem keresztényi részvétből, hanem ijedtségből lefutott a padlásról, mihelyt meghallotta a tüzi lármát és pedig annyira megijedt, hogy a gyertyát is fenn felejtette a padláson.

Mig ő is farkas és tűz után futkosott az utcán, a padláson hagyott gyertya a lelőggő pokháló s nád-pólyhókba kapván, felgyújtá a száraz nádtetőt, mely hamuvá égvén Icziknek minden lopott és nem lopott birka-bőrét, fehér ruháit semmivé tette.

Ez volt az első tűz Hörcsökön, melyre a legöregebbek emlékeznek, nem csuda hát ha a hörcsökiek még annyit sem tudtak, hogy a tüzet oltani kell; ez volt az első farkas, mely helységükben megjelent, nem csuda hát ha annyira megijedtek, hogy azt sem tudták, miként a tüzet oltani kell.

Még csak másnap lett szörnyű ijedtség, midőn híre futamodott, hogy az éjjeli farkasok egy birkát elvittek. Sándor nevette ezen hirt, de Iczik siratta, mert tudta, hogyha ő lopott birkát nem vesz: nem lesz azon éjji zendülés s nem fog neki annyi pénze beleégni a vágószékben; s feltette magában, hogy többé lopott portékát nem fog venni, mert Isten boszuló kezét látta a tegnapi eseményben, de ember tesz fogadást, eb a ki megállja, Iczik is megtörte fogadását.

Ezen esemény utáni estén Sándor meglátogatta Icziket, hogy a megégett bőr árát leigya s kivallá Icziknek, hogy az egész ribilliót csak ő idézte elő azért, hogy ha másszor is birkát lop, ne rajta keressék,

mető. Eddig legjelesb szaktudósaink is évszázadokkal ingadoztak ezen temető korzakának meghatározása felől. A legnagyobb gondnal összekutattuk a helyet, hogy ha lehet ezen jeles edénynek mindenik darabját föllehessük; de mégis igen sok darab hiányzik. A találtak is nagyon szét voltak egymástól hányva. Van okom hinni, hogy már valamikor, (talán évszázadok előtt? talán mikor az a régi pipa elveszett) más is kutathatott itt. A jó Isten tudja mi czélből? Ezen fontos lelet után beszűnttem az ásatást. Az eredmény felől megteendtem az értesítést az illető helyeken és az adandó felvilágosítások és utasítások fogják szabályozni a további munkálatot.

Dr. Seidel Pál.

Egyszer mindenkorra.

A mi a „Székesfehérvár és Vidéke” 23-iki s annak melléklete a „Darázs” 24-iki számában személyünket illetőleg megjelent, Isten látja lelkünket, legkevésbé sem alterált, sőt mondhatjuk, hogy mulattatott; de hogy ilyen polemia által az irodalom, e legnehezebb, e legdicsőbb hatalom lerántassék, sárba taposassék s pelengérré állíttassék s a kevesebb műveltek előtt furkósból alakban tüntetessék fel arra teljességgel nem akarunk okot szolgáltatni. Mi sokkal jobban tiszteljük a sajtót, melynek egész életünkben szolgálatában állottunk és pedig nem erkölcstelen iratainkkal mint mondatik, mint hogy olyan embernek, a ki annak fenségét s magasztosságát fel is tudná fogni, martalékul vessük; sokkal több önézettel bírnak, mint hogy olyan emberrel, a ki előtt sem kor, sem előélet, sem jelen nem szent, szemalomalharozot vívjunk. Megadjuk magunkat, mi sem természetünkkel fogva, sem az irodalom iránti kiméletből sohasem engednénk magunkat oly kifejezések használatára ragadtatni, melyek még egy lóköltő irányában is illem és tisztességsértők és midőn kitérünk, csak azt tesszük a mit minden okos ember tesz, hogy a közörség előtt félreemnekül. Nagyon természetes, hogy birkózás közben mindig az győző, a kinek kezében furkósbot van és a ki nem irtózik ha kell, ellenfelének még a bicskát is gyomrába mártani; mi pedig ilyenekkel nem rendelkezünk s ilyenre nem vagyunk képesek: tehát visszavonulunk.

Herostratus felgyújtotta Diána templomát; a petrolörök ledöntötték a szabadság oszlopát. A „Ludas Matyi” szerkesztősége a haza bölcsét — mint inficiált barmot lebombázta lapjában. Ki tudja, nem találkoznak-e ma is emberek, a kik ilyen halhatlanság után vágnak?

Színház.

Folyó hó 28-án Mezey Vilmos vendégfelléptével adatott Verdi dalműve „Rigoletto.” A dalmű már sokszori előadás

hanem a farkasokon, melyeknek pedig azon vidék színe világukat sem látta s megígérte Iczik vizasztalására, hogy mihelyt ezen dolgot feledni fogják, annyi birkát hord neki még pedig négy forintjával, hogy minden kára rövid időn helyre lesz ütve és Iczik néhány percz alatt kivetette ujjain, hány birkát kell Sándornak lopnia, hogy az ő kára megtéríttessék. Azonban máskép ütött ki, mint Sándor és Iczik végezék, mert a hörcsökiek nem egy könnyen feledék a borzasztó éjt s valahányszor a farkasokról lón szó, néhány százzal miudig szaporodott számuk, ugy hogy ha most hallja az ember ezen történetet, ugy lát-szik hogy a farkasok száma több volt, mint a faluban létező birkák száma s csak azt sajnálják a hörcsökiek, hogy egy ház égett el, mert ha legalább félfalu leégett volna, ezen éj sokkal borzasztóbb lett volna.

Mi, kik többet olvastunk és hallottunk azt mondjuk, hogy ez esemény harmadik lehet a világtörténetben; de a hörcsökiek, kik sem nem olvastak, sem nem hallottak nagyobbserű világeseményekről, azt hiszik, hogy ennél borzasztóbb dolog nem történt a világ fundamentumának felvetése óta, a Babel tornyának építését kivéve.

Jól mondja a példabeszéd: „ha orgazda nem volna, tolvaj sem volna.” Hörcsökön csak nevérol ismerték a tolvajt, s a fejszét ott lehete hagyni a favágítón, de mióta Iczik megkedvelte az olcsó birkát, a zár sem biztos Sándor ellen.

(Folytatása következik.)

után ismingerével hatott vo ugyanezek hallottuk

Tek 18-án Székesfehérvárban nem munkásmegnyemést

Sop lálkozott két literes üres üvegyes menvecs

mellettől jegyzőladájkra ordítva, mig beudvarba

Val mására dolog ez Székesfehérvárban

Szó mutattam gyermekgyermek sülyedü

Tis

zánk családunk szaggyü

teni. — összes kisérni

egy iver decz. főtések

rendők.

Lapok“ heti lap budapes

Sámuel úmuel 9. évi apr hó) vég

ású nag fizetési pesten

küldés czélszer f. évi a hivatal

Zilahy 9. sz. a hivatal

— künkne püspöke ter Bot ezen ál

pök ur legyen!

— czius 3 Kiss S. lépte. V család,

lépte. Grünfel Kedd, felv. S. 5 felv., jutalma

bácsi, 5-én: S nőtták, helyára népszin

Ju nek H. nak ju leend.

és Stap alkalon e jeles ajánljuk kedven dege, n

— séget (házig) s ezt ig a mit e kal ler

gedte, f üssék, f vásár, fasor k össze v akarjuk

mielőtt

után ismeretes közönségünk előtt, az újság ingerével tehát csak a vendégfellépte határozott volna, kímél azonban Traverszunktól ugyanezen szerepet sokkal jobban előadva hallottuk. Közönség kevés számmal.

LEVELEZÉS.

Tácz, márcz. 25-én.

Tekintetes szerkesztő ur! Folyó hó 18-án Soponyán vevén keresztül utam, olyas valamt láttam, melyhez hasonlót csak London német utcáján láthatni, midőn a gyári munkások fekete sör által neki hevítve, egymást támogatva töludnak haza a gyárból.

Soponyán fájdalom! ilyen öt nével találok az utcán. Egy vén asszonynak két literes tele kulacs, egy másiknak fél literes üveggel hadanászott, míg két fiatal menyecske kis gyermeküket vezetve haladt mellettük. És ez történt az iskola, pap és jegyzőök közelében. Fél falu kiállt a csodákra s én is alig haladhattam az utcán, ordítva, kurjongatva, annyira elfoglalták azt, míg be nem tértek a nyugoti soron egy udvarba.

Valjon a község előljáróságának tudomására jött-e ez eset, vagy talán szokott dolog ez már?

Szomorú dolog az, midőn az öregek mutatnak példát az ifjaknak s szülők a gyermekeknek s nem csuda ha napról-napra súlyednek.

Tisztelettel Montreal.

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* **Előfizetési felhívás** küldetett be hozánk „Jövők” című közgazdasági és társadalmi hetilapra, melyet Istóczy Győző országgügyi képviselő fog kiadni s szerkeszteni. — A közgazdasági és társadalmi élet összes érdekeit igéri lapjában figyelemmel kísélni. A lap hetenkint (f. évi ápril 7-től) egy íven fog megjelenni. Előfizetési díj ápr. decz. folyamra 4 frt. 50 kr. leend. Előfizetéseket mielőbb a szerkesztő kiadóhoz küldendők.

* **Előfizetési felhívás** a „Magyar Fürdő-Lapok” című f. évi ápril 1-től megjelenő heti lapra. Szerkeszti: Dr. Lőrinczi Ferencz budapesti gyakorló orvos. Kiadja: Zilahy Sámuel könyvkereskedése, Budapest váci-utca 9. szám. A „Magyar Fürdő-Lapok” f. évi április 1-től az idény (vagyis szeptemb. hó) végeig hetenkint egyszer díszes kiállítású nagy 4-ed rétből fog megjelenni. Előfizetési ára az egész idénytartamra: Budapestben házhoz hordva, vagy vidékre postai küldéssel 5 frt. Az előfizetési pénzt (legcélszerűbb posta-utalvánnyal) legkésőbb f. évi ápril 1-ig kérjük az alulrt kiadó-hivataltba (váci-utca 9. sz.) beküldeni. — Zilahy Sámuel könyvkereskedése, váci-utca 9. sz. a. a „Magyar Fürdő-Lapok” kiadó-hivatalt.

Helyi hírek.

— **Miután Dulánszky Nándor** püspökünknek Pécsre történt áthelyezésével itt a püspöki szék üresedésben van a „Budapesti Bote” biztos forrás után azt írja, hogy ezen állomásra Pauer János címz. püspök ur van kijelölve. Adja Isten, hogy ugy legyen!

— **Színházi műsorozat.** Szombat, márczius 30-án: „Gauthier Margit,” dr. 5 felv., Kiss S. jutalomjátéka, H.-Dancz Nina fel-lepte. Vasárnap, márcz. 31-én: „Kintornás család,” népsz. 3 felv., H.-Dancz Nina fel-lepte. Hétfő, apr. 1-jén: Swert Gyula és Grünfeld Alfréd urak nagy hangversenye. Kedd, apr. 2-án: „Fatinicza,” operette 3 felv. Szerda, apr. 3-án: „Bálvány,” dráma 5 felv., bérlet szünet, először, H.-Dancz Nina jutalma. Csütörtök, apr. 4-kén: „Ambrus bácsi,” népsz. 3 felv., először. Péntek, apr. 5-én: Szünet. Szombat, apr. 6-án: „Hugenották,” nagy opera 5 felv., először, felemelt helyárak, Vasárnap, apr. 7-én: „Zsándár,” népsz. 3 felvonásban.

— **Jutalomjáték.** Közönségünk kedvencének Herczeghné-Dancz Nina asszonynak jutalomjátéka ápril hó 3-kán szerdán leend. Egy jeles francia dráma Crisafulli és Stapleaux „Bálvány”-a kerül színe az alkalommal először színpadunkon. A midőn e jeles darabot a t. közönség figyelmébe ajánljuk, reméljük, hogy közönségünk régi kedvence, jelenleg pedig színházunk vendége, méltó pártfogásban részesülend.

— **A püspökkert** mellett elvonuló térséget (a püspökkerttől a Stadelmann-féle ház) a hatóság beültette három sor fával, s ezt igen okosan is cselekedte. Azonban a mit egyik kezével épített, azt a másik kal lerombolta, mert továbbra is megengedte, hogy hetivásárkor a csizmadiak ott üssék fel sátorukat. Alig mult el két hetivásár, hogy a nemes csizmadia testület a fásor között árul, az ujon ültetett fák máris össze vannak tördelve, nyúzva. — Ha azt akarjuk, hogy a fiatal fák ki ne haljanak, mielőtt kiszáradnak, akkor vagy a csizma-

dia sátoroknak kell más helyet kijelölni, vagy a fákat kell máshová ültetni.

— **Hangverseny.** Swert Gyula zongorakamuzész és Grünfeld Alfréd zongoramuzész nagy hangversenye hétfőn ápril hó 1-jén fél 8 órakor fog megtartatni a színházban. A hangverseny műsorozata: I. Mendelssóhn, változatos zongora és gondokára előadva Swert és Grünfeld urak által. II. a) Serenade de Swert, b) Servais Grande Fantasia de Lestory előadja Swert. III. a) Beethoven, Andante F dur, b) Bach, Gavotte, c) Lützow, wilde Jagdt von Kullak előadja Grünfeld. IV. a) Servais, Andante religioso, b) Schubert, All Ungarise, Moment musikal előadja Swert. V. a) Silas, Gavotta, b) Chossin, Nocturne F moll, c) Schubert-Liszt, Gretchen am Spinnrad, d) Schubert-Tausig, Marche Militaire előadja Grünfeld. — Ez érdekes hangversenyt ajánljuk a miertő közönség figyelmébe. A helyárak maradnak a rendes színházi árak.

— **A belvárosi kisdedovodát** a gyermekek közt uralkodó roncsoló toroklob miatt a hatóság mult kedden bezáratta; azonban miután ily betegség jelei a bejáró kisdedek közt mindaddig nem mutatkozik, megengedtetett, hogy az ovoda jövő hétfőn apr. 1-jén megnyitassék. Figyelmeztetjük tehát a szülöket ezen körülményre, azon megjegyzéssel, hogy kisdedeket minden aggodalom nélkül ismét bekioldhetik az ovodába.

— **Beküldetett.** A színházi részvénytársulat alapszabályai szerint azon részvényesek, kik a „közöséngyelző egyletbe” betéti könyvecskéiket lefizetik — a könyv helyett részvényt fognak nyerni, miután már többen a teljes befizetést eszközöltük, kérdezzük a színházi részvénytársulat vezetőit, a részvényeknek részünkre leendő kiadásával miert késedelmeznek vagy ez ellen micsoda akadály forog fenn? *Többen.*

— **Néhány forintért.** A napokban egy Polgárdiról hazaballagó kenesei embert útközben (a polgárdi határon) két ismeretlen utonálló megtámadott, s egy bunkós bottal addig verték föbe, míg az kiadta lelkét. Azután átkutatták az áldozat ruháit s a nála volt néhány forintot magukhoz vévén odább álltak. A gyilkosság elkövetése után a jómadarak Urhidára mentek, s ott betértek egy Hartván nevű gazdához vizet kérni. Hartván figyelmes lett a vérfoltokra s gyanus szemekkel nézegette a jövevényeket, mit ezek észrevevén ellóbtak onnan a nélkül, hogy vizet kaptak volna. Alig hogy távoztak, nyomban két foglár jelelt meg a hajlékban, de az üldözött vadaknak csak hiult helyét találták a közbiztonság vadászai.

— **Jegyzőválasztás** volt e hó 28-án Inotán, hol felkiállás utján Sipos István urat választották meg a falu tollának.

— **Ugy látszik** a városi újonczoknak több szabad, mint a megyeieknek, mert míg a megyei újonczozás tartott, 2-3 konstabler örködött a megyeház körül, mihelyt valamely újoncz elkialtotta magát azonnal fel-letek és ütöttek; a napokban négy városi újoncz utca hosszát ordítva ment a népe-sebb főutczában is s nem szolt azokhoz senki, még konstablert sem láttunk, pedig meghallhatták volna a kurjantásokat.

— **Jegyzői szigorlat** tartatott folyó hó 28-án a megyeházánál. Az öt jelentkező közül kettő megbukott, a többi három u. m.: Matusz Károly, Hanecker Béla és Salamon György sikerrel tette le a vizsgát.

— **A kath. neptanítók** szekesfejvári egylete f. évi mérczius 28-án tartá negyed évi közgyűlést, mely alkalommal Hauptmann Anna kisasszony tanítónő felolvasást tartott az elemi iskolában előadandó rendszeres énektanításról, a közgyűlés köszönettel fogadta; utánna volt szives főtiszt. Pallér Kelemen főgymnasiumi rendes tanár a naprendszerrel, a napóráról és annak szerkesztés módjáról előadást tartani. A tanár urnak ezen gyakorlati életből merített és tanulságos előadását a tanítók szivesen fogadták és a már oly többszörösen a tanítók iránt tanusított fáradhatlan buzgóságért a közgyűlés hálás köszönetét fejezte ki. Fáradhatlan buzgóságért és kitünő előadásaiért tanár urat méltán a tanítók nagymesterének nevezhetjük.

— **Ercsiből** a következőket írják: A multkor több lap közölte, hogy a monitorok teljesen felszerelve utnak indultak; némelyek gyanítása szerint meg sem állnak, míg valami nagy hadi cselekvényt nem teljesítenek. Az ő czelejk azonban más volt. Itt nálunk szépen meghorgonyoztak, ép a helység előtt s közel a gőzhajózási állomás alatt, czelelvő gyakorlatok végett. Naponkint kiindul, hol az egyik, hol a másik monitor személyzetéből egy-egy ladik-terhe ember, vontatnak maguk után egy kis talpat, melyen a löcél van kitűzve s midőn a szabad tere jutottak, hogy senkit nem zavarnak; megkezdik a czelelvést, a mi himbálódzó csónakról s a talp tárczájáról nagyon mulatságos dolognak látszik. Ilyen az a két pánzcélós hajó fölfegyverzett nagy megindulása Budapestről az — alsó Dunára.

— **Olvasóinknak,** kik az előadandó nagy látványosság szövegével megismerkedni óhajtanak, ajánljuk megvételre Verne Gyula legújabb regényét „Strogoff Mihály utazása Moskvától Irkutskig,” mely 1 frt. 60 krért

Klökner Péter könyvkereskedésében megszerezhető.

— **Gyászjelentés.** Simonyi Zsigmond Füle közönség majd 30 éven át köztisztviseltben állott jegyzője folyó hó 23-án hossz-as betegeskedés után elhunyt. Benne a család egy szerető főt, a község egy szorgalmas s lelkiismeretes hivatalnokot, ismerői egy szives, őszinte barátot veszettek. Nyugodjék békével!

— **Köszönetnyilvánítás.** Midőn a fejer-megyei takarékpénztár elhatározta, hogy nemes czelokra adakozásokat tesz, nem feledkezett meg azon nagy és nemes czelról sem, mely minden művelt magyar keblét szent lelkesedéssel tölti el; a majdan felállítandó br. Eötvös emlékoszlopra is 50 frtot adományozott. Midőn ezen szép adományért s hó megemlékezésért hálás köszönetet mondunk, csak szent kötelességet teljesítünk. Az Ercsiben felállítandó *báró Eötvös-emlék bizottság.*

— **Színházunkban** kedden és szerdan szünet volt, hogy Soldosné vendég szereplése által egy is felette kimerült közönség magát kissé kipihenje s méltókép elkészüljön az ezeket követő nevezetes előadásokra.

— **„Strogoff Mihály”** díszletei kedden érkeztek meg. Három vasuti vagon szállítá azokat Budapestre.

— **A párisi kiállításra** a magyar kir. földtani intézet a dunántúli megyék földtani ismertetését állította össze s e szép gyűjtemény, melyben megyénk is képviselve van figyelemre méltó. Megyénket illetőleg legtöbbet köszönhetünk dr. Kochnak és Inkey Béla huszartisztnak, kik e megye geológiájáról értekezéseket is tettek közzé. Jajha megyénk közönsége élénkebben érdeklődne ezen anyagi érdekeinket is közel érintő dolog iránt.

— **Panaszt vettünk** a várpalotai postamester ellen, kinek az a furcsa passziója támadt, hogy a fejer-megyei községi előjáróságoknak szölvő hivatalos leveleket irgalom és kegyelem nélkül megportózza. Nem tudjuk, van-e a palotai postásnak erre privilegiuma, vagy csak amugy privát kedvtöltésből akarja-e boszantani folytonosan a községek előjáróit portós manijával? Legkedvezőbb esetben azt vagyunk hajlandók róla feltenni, hogy — nem érti hivatalát. Vagy ha érti, annál rosszabb, mert ekkor szándékosan él vissza hivatalával. Felhívjuk ezen különc postamesterre a m. kir. posta-igazgatóság figyelmét, hogy a baj orvosására tegye meg a szükséges lépéseket, mert az ilyen emberekkel, kik nem fének meg a bürükben, egy kis kúra: fejeelmi vizsgálat alakjában nem tévesztendő hatással.

— **Kéjvonatok.** A husvéti ünnepek alkalmából a déli vaspályán Trieszbe és Velenzébe kéjvonat indul igen mérsékelt menetárrak mellett.

— **A tavaszi munkák** a gazdaságok és kertekben már szépen folynak s különösen veteményes kertekben már a növényzet fejlődik is; ezekre azonban nagyon jó volna kellemesebb időjárás. A tavaszi munkák tekintetében különösen ajánljuk már előre a hernyó fészkek leszedését, hogy ezáltal eleje vételessék a pusztító hernyók nagy elszaporodásának.

— **Rövid hírek.** Váraszózó iparosainkat érdekelni fogja azon hír, hogy Várpalotán ezentul április 12-én is fog országos vásár tartatni. — A rendőrség egy csavargót fogott el, kinek sok hamis okmányt és alkulesot találtak. — Állandó működveői társaság alakításán fáradozik néhány műipartoló.

Fővárosi hírek.

— **Chorin képviselő** interpellatiót intézett a belügyi miniszterhez a gyűlésézési jog megszorítása tárgyában, mely nemcsak az ellenzék, hanem a kormánypárt nagy többségének is helyeslésével találkozott. Falk Miksa a ki törölmetszett kormánypárti a „P. L.”-ban hozzászól ez ügyhöz s nem ajánl a miniszternek más meneklést, mint hogy ismerje be hibáját s vegye vissza a rendeletet. Szépen vagyunk.

— **A „Nemzeti Hírlap”-ban** olvassuk, hogy a szolnok-dobokamegyei közigazgatási bizottságban az adófelügyelő jelentette, miszerint egy széplaki földbirtokosnak, a ki képviselő s hozzá kormánypárti, a pénzügyminiszter saját szakállára adó elengedést tett. A közigazgatási bizottság, melyet a miniszter az adó pontos és gyors behajtásáért zaklat, elhatározta, miszerint felir a miniszterhez, hogy ha az ő meghallgatása nélkül ilyen intézkedéseket tesz, a felölöséget elhárítja magáról. Talán jó lenne, ha mind áttérnének a kormánypártra?

— **A Deák Ferencz** hagyatékához tartozó ingóságok az Akademia palotájában 29-én árvereztettek el. Képzelné lehet, hogy mily nagy tolongás lehetett, mert mindenki igyekezett ha mást nem, egy fogpiszkálót vehetni emléklő a nagy ember hagyatékából.

— **Országos ülés** után a teremörök szellőztetni akarván, a lögykarzaton egy fiatal embert találtak, a ki hatalmasan hordtyogott egy karos székben. Néhány döfés

fölbresztette a fiatal embert s egyik teremör nevetve így szölt hozzá: — Hogyan tudott ön ma elaludni, mikor sem Zay Adolf, sem Ordodi Pál nem beszélt?

Országos hírek.

— **A pénzügyminiszter** márcz. 23-iki rendeletével megtiltotta az ócska ruhák, tisztátalan fehér ruha és ágybelinek Törökország, Szerbia, Románia és Montenegróból való behozatalát. Igen helyesen, mert hiszen itthon is van elég tisztátalanság.

— **Soldosné Kaposvárott.** Soldosné asszony vendég szereplése — mint a „Somogy” írja — második Plevna a megyeházban. Soha a jegyekért még oly harc nem volt, mint hétfőn reggel a megyeházban, a Soldosné asszony előadására vágó közönségtől víva. A pénztárnok ajtaja ugy elállva, hogy midőn ajót nyitott, csak életveszélyt közt juthatott szobájába. Ember-ember hátán; többen a jegyváltó helyhez nem a földön, hanem a más hátán mentek be. A feljegyzések egész listáit tartották kézben s a légben tegegettek vele, mint a börze futkozói, midőn nagy az eladási kedv. Kiabálásokban bábeli hangzavar. A tolokodás és jegy-inger a homlokokról nagy verejtékeket facsart. Tenyerek, kifeszített öklök fenyegették az eget, s a ki 10-12 jegy után vágyott, kapott egykettőt vagy semmit! Ha mind a nyolcz szolgabíró most választották volna, a megyeházban nem lett volna ily tolongás, harc. Láttunk két egyént — mond a nevezett lap — egyik csak felét vitte haza kapujának, a másiknak krispinjéből a belés hátán maradt, de a posztót más vitte el akaratlanul! Jellemző, hogy a mükedvelő társaság elnökének, a „Somogy” szerkesztőjének sem jutott hely, már pedig ennek ott kellene lenni!... A társaság alelnökének elvették kalapját, s addig nem mehetett haza, míg a kereskedésből új kalapot nem hozatott. Van arprehenzió elég; Soldosnénak tehát meg a megyeház terme is kicsinyi. Igy van ez, midőn az országnak népdalokban csak egy családjánya van, s ezt is minden századik ember hallhatja! — Különben a művészön épen kedden érkezett oda s szerdán lépett fel a „Falu rosszában.” Az előadás után a „korona” terneiben nagy banquette volt.

— **A párisi világiállításban** nevelési ügyhöz kormánybiztosul Kostany Akhilles tanár neveztetett ki, a ki még a napokban utra indul hogy a magyar tanügyi osztályt kezébe vegye s rendezze.

— **Pestmegye** utalva az utóbbi években a gyakran előfordult vizáradásokra, kérvényt intézett a kormányhoz, hogy a Dunaszabályozást mielőbb kezdje meg. Bizony mi is csatákozhatnánk, mert nekünk is van veszedelmes Dunapartunk.

Külföldi hírek.

— **Bukarestben** kormánykörökben néhány nap óta nagy izgatottság uralkodik, mivel Pétervárról azon biztos hír érkezett, hogy Oroszország és Osztrák-Magyarország közt alkudozások folynak Románianak az osztrák-magyar birodalomba való bekebelezése iránt, részint a Balkánfélszigeten vezetett érdekekért, részint jutalmul egy orosz angol összeütkezés alkalmával fentartandó semlegességért. Es hogy az alkudozás már jó mélyre hatolt. Lám, lám, mik történhetnek a színház mögött, utóbb is kilyukad Andrassy politikája.

— **A török csapatok** melyek Scutarinál voltak összpontosítva, Bujukdere környékére helyeztettek át, hol 15,000 főnyi katonaság számára tábor alakították; egy másik tábor pedig Karaknál a Fekete tenger bejáratánál létesítenek. E hírrel egyetemben Konstantinápolyból még más hírek is érkeznek, nevezetesen azt beszélik hogy pétervári nagykövetnek Munif effendi fog kinevezetni s Ozmán pasa legközelebb oda érkezik Reuf pasával együtt.

Felölös szerkesztő: Boross Mihály.

Hirdetések

Árverési hirdetés.

A szekesfejvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Dozauer János végrehajtónak, Oszovszky Gyula végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben bíróság lefoglalt és 4000 frtra becsült, a szekesfejvári 154 számú tjkvben A+1. sor 177. hrsz. alatt alperes tulajdonánul felvett belvárosi ház az 1878. évi április 9-ik napján délelött 9 órakor mint első és 1878. évi május hó 9-ik napjának délelött 9 órakor, mint második határidőben Szekesfejvárott (megyeház II. emeleti folyosón) megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1) Kijáltási ár a fentebb kitétt becsár, melyen alól az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 100

NAPER

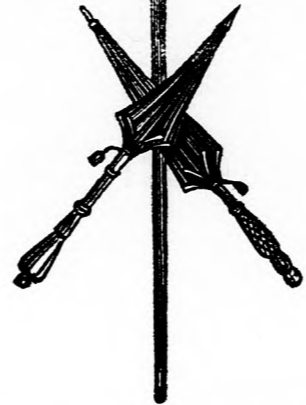
NYŐK!!

Legujabb divatu!

Bámulandó olesó!

Gyári

árak!

Tavaszi ernyők.	Egészen nagy napernyők.	Különlegességek.
1 db. finom tavaszi Cloth-ernyő . . . —.40 kr.	1 db. nagy Cloth- vagy Satin-ernyő . . . —.60 kr.	1 db. nagy fekete vagy barna Cloth-ernyő
1 db. finom tavaszi tiszta selyem ernyő . —.60 kr.	1 db. legnagyobb finom bélelt Cloth-Entoutcas-ernyő (paspoil) . . . 1.50 kr.	3 fodorral 2.50 helyett —.90 kr.
1 db. fehér tavaszi tiszta selyem ernyő . —.90 kr.	1 db. nagy Foulard selyem ernyő bélelt . 1.50 kr.	1 db. legjobb fekete selyem ernyő 3 fodorral 3.50 helyett 1.50 kr.
1 db. legujabb divatu tavaszi tiszta selyem ernyő fodorral (paspoil) 1.25 kr.	1 db. fin. Entoutcas selyem ernyő szín. széllel 2.— kr.	1 db. legnagyobb Patent-ernyő (uraknak) 2 frt. helyett —.90 kr.
	1 db. legjobb minőségű Entoutcas-ernyő selyem bélelt (Nouveauté) 2.50 kr.	

Kaphatók:

LUSTIG MANÓNÁL,

Székesfejervárott, a takarékpénztár épületében.

Nagyban vásárlók engedményben részesülnek. Vidéki megrendelések gyorsan s pontosan teljesítettek.

frtot készpénzben vagy ovadékképes papírban a kiküldőt kezébe letenni.

3) Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 2 hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 4 hónap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 6 hónap alatt, — minden egyes részlet után a birtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszék telexkvi osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a helybeli kir. adó — mint bírói letéti pénztárnál lefizetni, — a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tüzkár ellen biztosítani.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prds 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becson alul is eladatni fog.

Felhívattak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetnének, hogy e részbeni kereseteiket a hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszékhez nyújtsák be; különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólítottak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényhatóság székhelyén, vagy annak közelében lakkak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentésük be, ellenkező esetben Dr. Fejér Ferenc helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a székesfejervári e. f. kir. tszéknek 1877. évi október hó 26-án tartott telekkönyvi üléséből.

Danitz, kir. tszéki elnök.
Szekfü, tanácsjegyző.

Bérleti-hirdetmény.

Nagyméltóságu gróf Eszterházy Pál örökösei gyámogondnoksága részéről közhírré tétetik, miszerint Vas megyében Mezőlak, vagy Kis-Czell vasut állomásához, egy órai távra fekvő „Magasi“ birtok, épület és felszerelvény nélkül, f. é. október 1-től 12 évre írásbeli zárt ajánlat útján bérbé adatik.

A birtok áll a kiirtott erdő területtel együtt, apáti pusztát is ide értve, 1200 □ öles holdakban 1000 hold szántóföld, 132 hold rét, és 1300 hold ritkás erdőterületből melyből még 500 hold szántóföldde alakításra a legközelebbi vágási időnyben kiirtatik.

A birtokon épületek nem lévén, az urodalom felállít bérlet kezdetére egy négy szobás cseléd lakot, s 36 öl hosszú birka istállót a többi szükséges épületek pedig: és ugyan ökör istálló, még egy cselédlak, még egy birka istálló takarmány pajta, magtár, szekérszín, és kukoricza góré oly formán lesznek az uradalom által 3 év alatt felállítandók, hogy az urodalom adja anyagot bérlő teljesíti a fuvarokat ingyen és bérlő előlegezi az összes munka bért, mely megközelítő számítással mintegy 14000 forint leendő, s mely fél évi részletekben a bérlet idő tartalma alatt bérlőnek kamat nélkül visszafizettetik.

Állami és községi adót az urodalom fizeti, minden más teher azonban bérlő által viseltetik, — korcsma, 15 hold szántóföld, 50 hold külön levő legelő s a köfőjtő terület külön bérlet tárgyát képezvén, a föntebbi tér kimutatásból kihagyott.

Bérlőnek az őszi földek előmunkálataira a lehető könnyítések nyújtatnak, ő pedig tartozik a bérlet utolsó évében 400 holdat őszi alá egyszer megszántva augusztus hó végén az uradalom rendelkezésére bocsájtani, 100 hold évelő takarmányt, és meghatározott áron az összes takarmány és szalma termést átadni.

A birtokon levő fák használata az uradalom illeti, és joga leendő erdősítés céljából az erdei legelőből 100 holdat tilalom alá venni.

Részletes feltételek alóliirt hivatalban megtekinthetők s ajánlkozokról feltételeztetik, hogy a bérleti feltételeket ismerik.

Fél évi előleges bér fizetés feltételével teendő írásbeli zárt ajánlatok f. évi april 30-ára Pápán az uradalmi számvevő hivatalnál beadandók.

Pápa márczius 21-én 1878.
Az uradalmi felügyelőség.

LUHI MARGIT-FORRÁS

legtisztább szikéleges ásványviz.

Hazánk ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a lélegzési, emésztési és húgyszervek idült bántalmánál, torok- gége- légső- és hörg-betegségekben kiváló sikerrel használták és használják: Dr. Korányi Frigyes, — Dr. Kovats Sebestény Endre, — Dr. Gebhardt Lajos, — Dr. Navrátil Imre, — Dr. Poor Imre, — Dr. Kéty Károly, — Dr. Barabás József egyetemi tanár és közközhízi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a Margit-forrás nemcsak méltó versenytársa a Seltersi — Gieihenbergi — Gieshübl Radeini — Vichy — Emsi s hason összetételű vizeknek, hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. A Margit-forrás gyógyhatását igazoló bizonylatok kívánatra bárkinél készséggel megküldetnek. Borral használva a legkellemebb és legegészségesebb italt nyújtja.

Dr. Karlovsky utóda forrás-igazgatósága.

Kizárólagos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. k. udvari ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN, Erzsébetter 1-ső szám a.

Kapható minden gyógytár és fűszerkereskedésben.

Hirdetmény.

Több ezer darab 3—4 éves magról nevelt szederfa (eperfa), ugy szinte magról nevelt 3 éves alma-csemeték kaphatók:

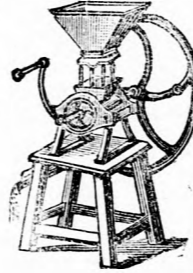
Rosznagl Antal

fűszer-, anyag-, bor- és magkereskedésében Székesfejervárott.

Elvállalok továbbá megrendelést mindennemű nemesített gyümölcsfákra, melyet gyorsan szállítok, ugy gyökerez szőlővesszők ültetés és javításra folyton kaphatók

jutányos áron.

K. k. privíl.

Mühlenbau- & Maschinen-Fabrik von Schranz & Rödiger Wien VII. Schottenfeldgasse 23.

Spezialität in Mahl- & Schrottmühlen von fl. 17 bis fl. 160. Farbmühlen in 8 Grössen, Gewürzmühlen in 7 Grössen, Mahlmühlen für Feigenkaffee & Surrogat-Fabriken. Illustrierter-Katalog gratis.

Kos-eladás.

A kis-looki gazdaság juhászatából 30 darab számfeletti

tenyész-kos

eladó.

Posta: Sárbogárd.

A gazdatisztség.

Árverési hirdetés.

A székesfehérvári kir. telektörvény-széknek 21440/77 sz. alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint elhalt Csákberey Nagy János volt sz.-fehérvári lakos 4353. sztkvben a + 1 sor 199. hrsz. alatt bevezetett és 500 frtra becsült buza-földre árverés a fizetési feltételeket nem teljesített Viniczay István és neje Kocsis Rozália árverező vevők kárára és veszélyére elrendeltetvén, erre nézve határidőül 1878. évi május hó 13-ik napjának reggeli 9 órája Székesfehérvárott megyeház II. emeletére kitűzetik, a mikor is a fekvőség becson alul is 10% bánatpénz letévése mellett leüttetni fog utólagos gyámhatósági jóváhagyás reményében.

A árverés egyéb feltételei a kiküldött Tuboly István kir. tszéki végrehajtó urnál megtekinthetők.

Kelt Székesfehérvárott a kir. tszéknek 1878. évi január hó 25-ik napján tartott tkvi üléséből.

Danitz, kir. törvényszéki elnök.
Mányai, tanácsjegyző.

Gabona-ár márczius 30-án.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	11	20	11	10	11	—
Kétszeres	8	20	8	10	8	—
Rozs	7	80	7	70	—	—
Árpa	8	50	8	40	8	20
Zab	6	70	6	60	6	50
Kukoricza	7	50	7	40	7	30